

Dato
24-03-2021

Aftale om udmøntning af stimuli til oplevelsesindustrien gennem civilsamfundet og kommunerne

Mange virksomheder og aktører inden for oplevelsesindustrien har oplevet nedgang i deres omsætning under COVID-19. Samtidig har mange udsatte og sårbare grupper, herunder mennesker med handicap og sårbare ældre, gennemlevet en tid under COVID-19, hvor social isolation har præget hverdagen.

Med Aftale om finansloven for 2021 har regeringen sammen med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet derfor afsat i alt 750 mio. kr. i 2021 til at understøtte virksomheder og aktører inden for oplevelsesindustrien, der har oplevet nedgang i deres omsætning under COVID-19.

500 mio. kr. skal samtidig bidrage til, at ældre og udsatte borgere, herunder personer med handicap, der særligt oplever ensomhed som følge af isolation under COVID-19, kan gøre brug af kultur- og oplevelsesaktiviteter.

Partierne er enige om at udmønte hhv. 250 mio. kr. gennem aktiviteter på social- og ældreområdet. Midler fordeles mellem kommuner, regioner og private/selvejende leverandører, som borgere i målgruppen for bo- og dagtilbud er vist til. 250 mio. kr. udmøntes gennem civilsamfundets indsatser for udsatte og sårbare borgere, herunder mennesker med handicap og sårbare ældre, sådan at støtten kommer bredt ud til gavn for borgere, lokale tilbud og virksomheder.

Det er forventningen, at genåbningen vil ske i etaper, og stimuli af oplevelsesindustrien derfor vil skulle ske gradvist over en periode, ligesom der i vil skulle tages højde for Sundhedsstyrelsens anbefalinger i forbindelse med planlægning af aktiviteter mv. De fire partnerskaber på social- og ældreområdet inddrages i udarbejdelsen af et idekatalog over mulige oplevelsesaktiviteter, der kan inspirere kommuner og organisationer og sikre en tryk tilbagevenden til fællesskabet for udsatte og sårbare grupper.

For at midlerne kan komme ud til oplevelsesindustrien og til borgerne hurtigst muligt, lægges vægt på, at midlerne udmøntes så ubureaukratisk som muligt og med en så stor geografisk spredning som muligt. Herudover lægges vægt på, at midlerne bidrager til at styrke samarbejder mellem organisationer og den private oplevelsessektor – også i tiden efter COVID-19.

Udmøntning af stimuli til oplevelsesindustrien via kommuner, regioner og private/selvejende tilbud

250 mio. kr. afsættes i 2021 til at støtte oplevelsesindustrien gennem kommunale, regionale og private/selvejende bo- og dagtilbud til ældre og udsatte borgere, herunder personer med handicap¹. 171,7 mio. kr. udmøntes til

¹ Midlerne kan anvendes i tilbud efter serviceloven, som fremgår af Tilbudsportalen, botilbudslignende tilbud efter almenboligloven, som fremgår af Tilbudsportalen, friplejeboliger, som fremgår af Tilbudsportalen, og plejehjem, plejecentre og friplejeboliger, som fremgår af Plejehjemsoversigten.

kommunerne, 70,2 mio. kr. udmøntes til private leverandører af tilbud til målgruppen, og 8,1 mio. kr. udmøntes til regionerne.

Udmøntning til kommuner, regioner og private/selvejende tilbud

For kommunerne udmøntes midlerne via bloktilskudsaktstykket, som udmønter aftale om kommunernes økonomi for 2022.

For regionerne udmøntes pengene ved et særtilskud og fordeles efter antal pladser i de ovennævnte tilbud i regionen.

For at sikre, at borgere, der bor i og benytter private eller selvejende tilbud, også omfattes, udmelder og udmønter Socialstyrelsen en ansøgningspulje, som private leverandører af de ovennævnte tilbud til udsatte og ældre samt personer med handicap kan søge. For at sikre en så ubureaukratisk proces som muligt, fordeles puljen efter antal tilbudspladser til de tilbud, som ansøger, og der udarbejdes et simpelt skema med kategorier inden for oplevelsesindustrien, som tilbuddene skal udfylde, for at det kan vurderes, hvad pengene bruges til, og hvilke aktører i oplevelsesindustrien der får glæde af pengene. For at lette de administrative opgaver med ansøgningen fastsætter Socialstyrelsen krav om, at mindre tilbud, eksempelvis med samme ejer eller leverandør, søger samlet.

Rammer for den konkrete udmøntning

Inden for servicelovens rammer og for kommunernes vedkommende også kommunalfuldmagtens rammer beslutter kommunerne, regionerne og de private leverandører af tilbud selv, hvordan de konkret udmønter midlerne, herunder til hvilke aktører og aktiviteter, sådan at de på bedste vis matcher de lokale forhold.

Målgruppen af ældre, udsatte borgere og borgere med handicap er bred og vil kunne deltage i aktiviteter på forskellige præmisser. Nogle vil kunne gøre brug af kultur- og oplevelsestilbud ude i samfundet, mens deltagelsen for andre vil kræve, at tilbuddet kommer til dem på eksempelvis et botilbud eller plejehjem. Aktiviteterne kan derfor både være i form af aktiviteter uden for tilbuddet, som eksempelvis udflugter til kulturaktiviteter, oplevelser og ferieaktiviteter, og i form af arrangementer på tilbuddene, som eksempelvis koncerter, foredrag og fællesspisningsaktiviteter med invitation af oplevelsesaktører.

Kommunerne kan samarbejde med foreningslivet i kraft af deres sædvanlige § 18-samarbejder, men kan ikke udbetale midlerne afsat til stimuli af oplevelsesindustrien til civilsamfundet. På den måde kan man fx lokalt sikre, at udsatte borgere, der kan have gavn af tilbud om aktiviteter i oplevelsesindustrien, men som ikke er omfattet af aktiviteter på social- og ældreområdet, nås gennem civilsamfundets tilbud.

Opfølgning

KL, Danske Regioner og Socialstyrelsen gennemfører i begyndelsen af 2022 hver en overordnet opfølgning, der beskriver hhv. kommunerne, regionerne og de private og selvejende tilbuds udmøntning, herunder hvilke typer af aktører i oplevelsesindustrien, der har været samarbejde med, hvilke typer af aktiviteter der er gennemført, og hvilke målgrupper, der har fået gavn af midlerne. Derved følges op på, om midlerne er udmøntet til formålet uden at pålægge kommunerne, regionerne og de private og selvejende tilbud en administrativ tung opfølgning.

Udmøntning af stimuli til oplevelsesindustrien via civilsamfundet

250 mio. kr. afsættes i 2021 til at støtte oplevelsesindustrien gennem humanitære, frivillige og sociale hjælpeorganisationers indsatser for udsatte og sårbare borgere, herunder mennesker med handicap og sårbare ældre.

For at nå bredt ud til målgruppen udmøntes midlerne via to spor:

- En direkte tildeling til de væsentligste landsdækkende organisationer, som arbejder med og dækker målgrupperne udsatte voksne, udsatte børn og familier, sårbare ældre samt børn og voksne med handicap (220 mio. kr.).
- En ny udmøntning af Kulturministeriets pulje "1000 Nye Fællesskaber". Puljen kan søges af aktører fra foreningslivet underbetingelse af, at de støttede aktiviteter foregår i oplevelsesindustrien (30 mio. kr.).

Direkte tildeling

Der er udarbejdet en liste (bilag 1) over de humanitære, frivillige og sociale organisationer, der får tildelt midler, som skal støtte oplevelsesindustrien gennem indsatser for udsatte og sårbare borgere, herunder mennesker med handicap og sårbare ældre. Listen indeholder organisationer, der dækker målgrupperne bredt. Det er vægtet, at organisationerne har et stærkt lokalt netværk, der kan sikre, at midlerne kommer borgere til gode i hele landet.

Organisationerne skal anvende midlerne i oplevelsesindustrien – på den måde, at de udsatte og sårbare grupper, herunder mennesker med handicap og sårbare ældre, får betalt kultur- og oplevelsestilbud. Det kan fx være ved, at give borgerne gavekort. Derudover kan der også betales for befordring til fx udsatte familier, der ikke har midler til transport.

Organisationerne skal sørge for, at der er en geografisk spredning af anvendelsen af midlerne i oplevelsesindustrien. Oplevelsesindustrien kan fx være restauranter, hoteller, forlystelsesparker, biografer, museer, kunsthaller, teatre og andre udbydere af scenekunstforestillinger, herunder også musicals og revyer, multiarenaer, cirkus, festivaler, spillesteder, koncert- og kulturhuse, zoologiske haver, sport, gaming, adventure, outdoor og lignende.

Organisationerne kan med fordel samarbejde med lokale afdelinger og/eller aktører, der lokalt modtager § 18-midler i kommunerne for at koordinere oplevelsesaktiviteterne med de aktiviteter, som kommunerne arrangerer for ældre og udsatte borgere visiteret til bo- og dagtilbud.

1000 Nye Fællesskaber

I den politiske aftale om indsats mod ensomhed under coronaen fra 6. november 2020 indgik strakspuljen "1000 nye fællesskaber" til nye fællesskaber i foreningslivet målrettet aktører fra foreningslivet med aktiviteter til voksne over 21 år og ældre, der mærker konsekvenserne af pandemien i form af ensomhed. Denne pulje udmeldes nu igen i en ny form.

Den nye pulje på 30 mio. kr. kan søges af foreninger på kulturområdet og på socialområdet, der i forvejen er aktive i lokalsamfundet, fx idrætsforeninger, folkeoplysende foreninger (herunder aftenskoler), museumsforeninger, læseforeninger, sociale foreninger mv. Midlerne skal bl.a. gå til foreningsinitierede arrangementer i oplevelsesindustrien, herunder til kursussteder, restauranter, spillesteder, teatre og andre kultur- og oplevelsesinstitutioner samt til arrangementer i oplevelsesindustrien inden for sport, gaming, adventure og outdoor.

Det er en betingelse for støtte fra puljen, at de foreningsinitierede aktiviteter foregår i oplevelsesindustrien, og at aktiviteterne afvikles i takt med, at denne industri åbner op igen.